

Kodeks etyczny Agrifirm

1. Wprowadzenie

Agrifirm tworzy długofalową wartość dla swoich członków. Spółki zależne dostarczają zrównoważone i ekonomiczne produkty i usługi, tym samym wspierając klientów w osiągnięciu optymalnych rezultatów produkcji rolnej. Podążanie właściwą ścieżką w kierunku sukcesu oraz wyników wymaga współpracy. Jako międzynarodowy dostawca produktów rolniczych, przykładamy ogromną wagę do odpowiedzialnego traktowania wszystkich aspektów pracy oraz wszystkich współpracujących z nami osób – kolegów/koleżanek, klientów, dostawców – jak również środowiska życia i pracy człowieka oraz sposobu korzystania z zasobów firmy Agrifirm. W ten sposób wcielamy w życie nasze podstawowe wartości i zasady.

2. Cel

Kodeks stanowi wytyczne dla "sprawiedliwych praktyk biznesowych" oraz zasady postępowania, których należy przestrzegać w codziennych kontaktach, na zewnątrz jak i wewnątrz firmy. Każdy pracownik Agrifirm musi brać odpowiedzialność w tym zakresie, przestrzegać kodeksu postępowania, rozpowszechniać jego zasady i dopilnowywać, aby był przestrzegany przez wszystkich pracowników (filozofia STAR). Niniejszy Kodeks odnosi się do spółki Agrifirm oraz wszystkich jej pracowników, a pośrednio i częściowo także do partnerów biznesowych spółki Agrifirm (klientów, dostawców oraz innych interesariuszy).

3. Zakres

Odpowiedzialność wspólna (**obejmująca każdego pracownika Agrifirm**) oznacza:

- zrozumienie naszej strategii, Kodeksu oraz Procedury zgłaszania nadużyć, wartości wg filozofii STAR
- zasady wcielające w życie wartości STAR oraz zachowania oczekiwane i wymagane od nas podczas wykonywania pracy
- zapewnienie spójności naszego zachowania ze standardami określonymi w Kodeksie i wyszczególnionymi w Wytycznych korporacyjnych
- przestrzeganie wszystkich obowiązujących przepisów oraz prawa
- szukanie porady w przypadku braku pewności co do właściwego sposobu postępowania

- zwracanie uwagi w przypadku podejrzenia przestępstwa.

W przypadku **zarządzania ludźmi (przywództwo)**, nasza odpowiedzialność dodatkowo obejmuje:

- tworzenie i pielęgnowanie kultury, w której członkowie naszego zespołu czują się pewnie i swobodnie w kontekście poruszania kwestii etycznych. Odnosi się to w szczególności do wszystkich przypadków, kiedy zachodzą obawy w zakresie potencjalnej szkody na reputacji Agrifirm:
 - przestrzeganie prawa i przepisów, w tym restrykcji obejmujących kraje, klientów i dostawców
 - przypadki sprzeniewierzenia majątku firmowego Agrifirm
 - zachowanie ciągłości działania przedsiębiorstwa oraz systemów IT
 - bezpieczeństwo i higienę pracy oraz ochronę środowiska
 - jakość produktów i usług (zapewnianie zdrowia, bezpieczeństwa i dobrostanu zwierząt)
 - poufność, prywatność, integralność i dostępność informacji oraz danych
- odpowiadanie na pytania i obawy w odpowiedni sposób i we właściwym czasie
- stanowienie wzorca do naśladowania, dawanie przykładu jako przywódca oraz okazywanie wysoce moralnych postaw w każdych okolicznościach
- dopilnowanie, aby zespół zrozumiał, że wyniki finansowe nigdy nie są ważniejsze od naszej prawości
- dopilnowanie, aby przesłanie Kodeksu dotarło do wszystkich członków naszego zespołu i zostało przez każdego z nich zrozumiane.

Nasi **partnerzy biznesowi** (klienci, dostawcy i kontrahenci) mają obowiązek:

- mieć świadomość istnienia naszych standardów etycznych oraz ich przestrzegać, i dopilnować, aby osoby zaangażowane przez nich w naszym imieniu też ich przestrzegały.

Grupa Agrifirm oraz spółki operacyjne zobowiązane są:

- zapewniać szkolenie i zasoby potrzebne po to, aby nasi pracownicy umieli rozpoznawać problemy etyczne i odpowiednio się zachowywać
- nigdy nie żądać podejmowania działań sprzecznych z Kodeksem, ani postępować w sposób niezgodny z naszymi wartościami, prawem lub przepisami (np. w celu osiągnięcia celów lub zdobycia kontraktu ani jakiegokolwiek innego powodu)
- zapewniać otwarte kanały komunikacji umożliwiające zgłaszanie obaw oraz odpowiednie postępowanie w związku z nimi
- reagować w przypadku naruszenia naszego Kodeksu

- dopilnować, aby nikt nie był zagrożony odwetem za zgłoszenie w dobrej wierze podejrzenia wykroczenia.

Zasady te w żaden sposób nie zastępują prawa i przepisów obowiązujących w różnych krajach, ani norm i regulaminów będących częścią innych przepisów i procedur wewnętrznych obowiązujących w Agrifirm. Jeśli lokalne prawo jest mniej restrykcyjne, należy przestrzegać zapisów kodeksu. Jeśli lokalne prawo jest bardziej restrykcyjne, należy oczywiście przestrzegać tego prawa. Naruszenie Kodeksu może skutkować środkami dyscyplinarnymi.

W praktyce mogą występować sytuacje, w których wskazane jest odstępstwo od zapisów kodeksu. Takie odstępstwa dozwolone są pod warunkiem wyjaśnienia konieczności ich zastosowania i po wydaniu wyraźnej zgody przez zarząd. Odstępstwa są możliwe jedynie po udzieleniu zgody przez Zarząd.

W praktyce mogą też występować przypadki wątpliwości u pracownika. Jednym ze skutecznych narzędzi oceny jest udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy pracownik byłby w stanie opowiedzieć o tym otwarcie i szczerze swojemu menedżerowi. Jeśli nie, można założyć, że taki „przypadek wątpliwości” oznacza naruszenie Kodeksu.

W kontaktach z osobami trzecimi (dostawcami, klientami i innymi kontrahentami) pracownicy powinni ocenić, w jakim zakresie takie osoby trzecie powinny być zapoznane z Kodeksem Etycznym Działalności Agrifirm i go przestrzegać.

Naruszenie Kodeksu może skutkować środkami dyscyplinarnymi, o których decyduje odpowiednia osoba z kierownictwa.

4. Przewodnik

- **Przestrzeganie prawa**

Każdy pracownik zobowiązany jest do przestrzegania prawa obowiązującego go przy prowadzeniu interesów w imieniu Agrifirm. W szczególności taki pracownik nie powinien:

- wspomagać praktyki wiążące się z nieprzestrzeganiem prawa przez (potencjalnych) klientów i dostawców ani do nich zachęcać
- dostarczać produktów stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt

- dopuszczać się innych praktyk i działań niezgodnych z prawem lub przestępstw
- **Restrykcje obejmujące kraje lub osoby (czarne i szare listy)**

Przepisy wprowadzające sankcje mogą skutkować zakazem lub ograniczeniem prowadzenia handlu przez Agrifirm z określonymi krajami i/lub osobami lub podmiotami (pochodzącymi z takich krajów). Zakazy i restrykcje powiązane z krajami mają zazwyczaj na celu zapobieganie współpracy z reżimami rządzącymi tymi krajami.

Mając na uwadze te zasady, firma Agrifirm sporządza i regularnie aktualizuje „czarną listę” oraz „szarą listę” krajów:

- CZARNA LISTA: Agrifirm nie może świadczyć usług w krajach notowanych na czarnej liście.
 - SZARA LISTA: Agrifirm może świadczyć usługi w krajach znajdujących się na szarej liście jedynie po uzyskaniu uprzedniej zgody Zarządu.
- **Pracownicy pracujący na umowach agencyjnych / Agenci Agrifirm**

Zawarcie umowy przedstawicielstwa / agencyjnej stanowi poważne przedsięwzięcie prawne, gdzie ważne jest uniknięcie pozorów lub przekonania o wystąpieniu korupcji lub przekupstwa. Istotne znaczenie ma wyraźne określenie praw i obowiązków zarówno Agrifirm jak i agenta. Ponieważ Agrifirm prowadzi działalność w wielu krajach, posiadając przy tym pewne minimalne oczekiwania co do charakteru relacji z agentami, istotne jest także ujednoczenie dokumentacji określającej takie relacje, z uwzględnieniem następujących punktów:

- Agent zobowiązuje się przestrzegać Kodeksu Etycznego Działalności Agrifirm;
- Agent działa na zasadzie wyłączności i nie reprezentuje władz;
- Agent zobowiązuje się nie oferować ani nie płacić łapówek, oraz działać w sposób otwarty i przejrzysty, prowadząc pełną i kompletną dokumentację księgową i ewidencję, które podlegają inspekcji/ audytowi ze strony Agrifirm;
- łączne wynagrodzenie Agentu **nie może przekroczyć 3% wartości usług** (przy ustalonym indywidualnym maximum rocznie) świadczonych przez Agrifirm, chyba że wcześniej ustalono inaczej z Zarządem Agrifirm;

- Usługi świadczone przez Agenta opisane są w Umowie Agencyjnej, a jego wynagrodzenie jest powiązane z wykonanymi usługami. W przypadku zmiany zakresu usług, korekcie należy poddać również wynagrodzenie;
- Rozwiązanie Umowy Agencyjnej podlega określonym zapisom;
- Agent zobowiązuje się zachować poufność w związku z Umową.

- **Konflikt interesów**

Kiedy pracownik w jakikolwiek sposób prowadzi działalność gospodarczą w imieniu Agrifirm, nie może ona w żaden sposób wchodzić w konflikt z jego prywatnymi interesami. Oznacza to między innymi, że takiemu pracownikowi nie wolno zawierać transakcji **odrębnie** jako osobie prywatnej z osobami, z którymi dokonuje transakcji jako pracownik Agrifirm.

Pracownikowi nie wolno także zawierać transakcji **odrębnie** z osobami, z którymi utrzymuje prywatne kontakty (w tym o charakterze finansowym) lub z którymi łączy go więzi rodzinne lub towarzyskie.

Poza krajami Beneluksu, Niemcami, Wielką Brytanią oraz Australią i Ameryką Północną często dochodzi do zawierania transakcji pomiędzy członkami rodziny lub znajomymi. Oznacza to wówczas, że transakcje handlowe w ramach takich relacji należy odpowiednio udokumentować (oraz, między innymi, omówić z menedżerem), aby być w stanie udowodnić, że transakcje te odbywały się za zasadach wolnorynkowych.

Pozostajemy otwarci i transparentni wobec klientów i dostawców, jeśli dowiemy się o (potencjalnym) konflikcie interesów (lub sytuacji wskazującej na istnienie takiego konfliktu)

Pracownikowi nie wolno dokonywać zakupów w imieniu Agrifirm od osób, z którymi utrzymuje kontakty w gruncie prywatnym lub z którymi łączy go inne relacje rodzinne lub towarzyskie.

Menedżerowi nigdy nie wolno udzielić na to zgody

Należy unikać konfliktów interesów jak i sytuacji stwarzających choćby pozory istnienia takiego konfliktu.

Jeśli pracownik jest osobiście zaangażowany w prowadzenie (rolniczego) przedsiębiorstwa, najpierw musi wnioskować o udzielenie zgody. Agrifirm sprawdzi, czy jest to dozwolone, a jeśli tak, jakie

warunki muszą zostać spełnione. Zasadniczym założeniem jest zakup przez takiego pracownika wszystkich mieszanek paszowych, produktów ochrony roślin i nasion siewnych od Agrifirm.

- **Przekupstwo / Płatności przyspieszające tok sprawy**

Pracownikom nie wolno wręczać łapówek urzędnikom, dostawcom ani innym kontrahentom, ani nikomu innemu. Pracownicy nie mogą też wnosić urzędnikom płatności przyspieszających tok sprawy, np. w celu szybszego otrzymania zgody lub przeprowadzenia postępowania, z wyjątkiem tych krajów, w których płatności przyspieszające tok sprawy dozwolone są prawem.

- **Przyjmowanie upominków lub usług**

Pracownikom nie wolno przyjmować upominków lub usług o wartości przekraczającej 100 EUR (na rok na jednego dostawcę, klienta lub inną osobę trzecią) od podmiotów, z którymi Agrifirm dokonuje interesów. Nie wolno w żadnym razie przyjmować gotówki lub ekwiwalentów środków pieniężnych takich jak papiery wartościowe!

W określonych okolicznościach konieczne może być odstępstwo od tych reguł, uzasadnione przekonującym argumentem natury zawodowej. Może to być na przykład uroczysty obiad lub wspólne uczestnictwo w imprezie. Jeśli zdaniem pracownika taka impreza faktycznie ma miejsce, przed przyjęciem/ przekazaniem zaproszenia na imprezę lub takiego upominku czy usługi wymagane jest uzyskanie zgody menedżera. Taki wniosek o wyrażenie zgody należy odpowiednio uzasadnić, podając argumenty.

Może też się zdarzyć, że w trakcie pewnych lokalnych, uroczystości obchodzonych świąt (np. Święto Księżycy w Chinach) normalnie przyjęte jest przekazywanie prezentów, których wartość często przekracza 100 EUR. W taki przypadku menedżer odpowiadający za dany kraj wnosi o odstępianie od tego konkretnego zapisu Wytycznych korporacyjnych (Kodeksu) przez Dyrektora ds. prawnych na poziomie Grupy lub regionu.

- **Prywatne korzystanie z majątku firmowego**

Prywatne korzystanie z komputerów, smartfonów, tabletów lub laptopów dostarczonych przez Agrifirm jest dozwolone, ale pod określonymi warunkami. Pracownikom nie wolno wykorzystywać ich dla celów wysyłania, pobierania lub zapisywania treści o charakterze pornograficznym lub obraźliwym. Pracownikom nie wolno także wykorzystywać wspomnianego sprzętu do przechowywania lub rozpowszechniania treści chronionych prawem autorskim.

Pozostałe składniki majątku firmy mogą być wykorzystywane jedynie do celów służbowych (dotyczy to między innymi kserokopiarek), chyba że ich wykorzystywanie do użytku prywatnego zostało dozwolone.

- **Poufność danych (Przepisy dotyczące prywatności / Informacje dotyczące Agrifirm)**

Dane zaklasyfikowane jako wrażliwe ze względów obowiązku zachowania tajemnicy służbowej lub ochrony prywatności (lub o takim charakterze) należy traktować z najwyższą ostrożnością podczas ich gromadzenia, przekazywania i przechowywania. Podczas zapisywania i wykorzystywania danych umożliwiających identyfikację zawsze należy przestrzegać Przepisów dotyczących prywatności obowiązujących

Agrifirm.

Informacje na temat Agrifirm można wykorzystywać wyłącznie dla celów wykonywania obowiązków służbowych. Nie wolno z nich korzystać w jakichkolwiek innych celach. Odnosi się to nie tylko do okresu zatrudnienia w Agrifirm, lecz także po jego zakończeniu. Przy podpisywaniu umów z osobami trzecimi należy zapewnić poufność danych poprzez zawarcie odpowiednich klauzul lub umów o zachowaniu poufności.

- **Konkurencja i ustawodawstwo o ochronie konkurencji (uczciwa konkurencja)**

Agrifirm chce być uczciwym konkurentem. Dlatego pracownikom nie wolno brać udziału w aktach ograniczania handlu i konkurencji, takich jak zmony pomiędzy konkurentami w zakresie cen, marż, wolumenów, obszarów, klientów lub udziałów w rynku. Pracownikom zabrania się również przechowywania informacji (lub korzystania z nich), które są lub mogą być uznane za wrażliwe z punktu widzenia konkurencyjności (np. ceny zakupu towarów lub pozycje towarów, struktura cen sprzedaży u konkurencji).

- **Kontakty ze środkami masowego przekazu i korzystanie z portali społecznościowych**

Prowadzenie komunikacji z mediami zarezerwowane jest tylko dla upoważnionych pracowników. Wszystkich przedstawicieli mediów i pytania od nich otrzymane należy kierować do pracownika działu komunikacji i/lub zarządu, chyba że zadanie to zostało formalnie przydzielone konkretnym pracownikom. W zakresie korzystania z mediów społecznościowych należy zawsze przestrzegać zapisów Wytucznych odnośnie do korzystania z mediów społecznościowych w Agrifirm.

- **Neutralna postawa**

Agrifirm przyjmuje neutralną postawę w odniesieniu do polityki, religii lub innych przekonań. Podczas wykonywania obowiązków służbowych w Agrifirm, pracownicy muszą przyjmować taką samą, neutralną postawę. Oznacza to także surowe ograniczenia w zakresie finansowania partii oraz instytucji politycznych.

- **Odpowiedzialność społeczna przedsiębiorstw**

Wszyscy pracownicy zobowiązani są do działania zgodnie z zasadami odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw we wszystkich aspektach, w tym między innymi w zakresie dobrostanu zwierząt, bezpieczeństwa żywności, zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, oddziaływania na środowisko, praw człowieka i standardów pracy.

- **Praktyki powodujące znaczące znęcanie się nad zwierzętami lub zagrożenie bezpieczeństwa żywności**

Kiedy pracownik odkryje, że ma miejsce znaczące znęcanie się nad zwierzętami lub praktyki stanowiące istotne zagrożenie dla bezpieczeństwa żywności, musi o tym poinformować swojego menedżera w trybie służbowym. Menedżer i/lub pracownik muszą podzielić się wątpliwościami i omówić to z (potencjalnym) klientem. Jeśli po rozmowie sytuacja nie ulegnie zmianie, Agrifirm zerwie relacje z klientem. Sytuacja i przebieg dyskusji zostaną następnie zgłoszone do odpowiedniego działu (procedura zgłaszania nieprawidłowości).

AGRIFIRM POLSKA sp. z o.o.
PREZES ZARZĄDU
Jan Pociąg